

Kansallisesta meristrategiasta

4.11.2014

Suomi Merellä - säätiön 50-vuotisjuhlaseminaari
Valtiosihteeri Olli-Pekka Heinonen

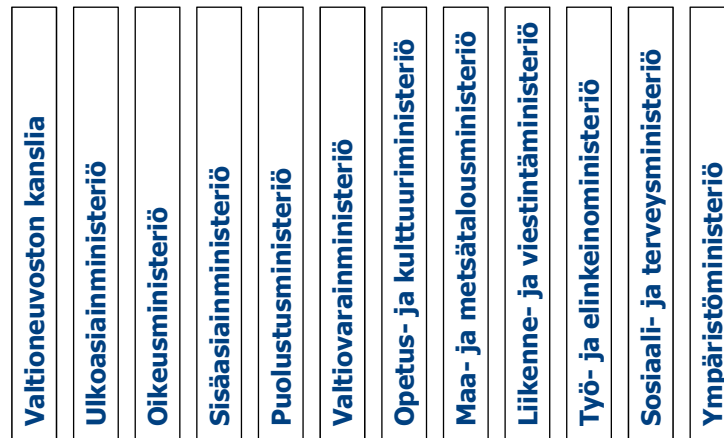
Aikamme Haaste

- On kokonaisuuden hahmottaminen ja siinä toimiminen sillojen sijasta
- Keskeisimmät kysymyksemme eivät ole ”mitä pitäisi tehdä” vaan ”miten”-kysymyksiä
- Mutta ensin pitää tietää mitä ongelmaa olemme ratkaisemassa

Pienen maan on valittava – mutta miten?

Horisontaaliset ongelmat vaativat kokonaisuuden ymmärtämistä

Esimerkkinä kilpailukyky, lasten ja nuorten hyvinvointi, innovatiivinen kaupunki ja homeongelma

Sama haaste näkyy myös sektoritutkimuksen osalta

| Valtioneuvoston kanslia | vnk.fi

Ajankohtaista Hallituksen Työskentelyn Kehittämisessä

- Hallituksen työkalupakki ei vastaa aikamme politiikanteon tarpeisiin
- Uudistustarpeita, joihin vastaamme:
 - Tietoon perustuva päätöksenteko
 - Ennakointi ja tulevaisuustyö
 - Hallituksen strategiaprosessi ja ohjauksen yhteensovittaminen
 - Tavoitteiden asettamisen ja raportoinnin prosessit EK:n ja VN:n välillä
 - Hallituksen työskentelymuodot

> Oppivaan päätöksentekoon

Strategiaviidakon nykytila

- VNK:n selvitys ministeriöiden strategioista, selonteosta ja VnPp:stä kesällä 2014
- Yhteensä löytyi 317 voimassa olevaa ohjausasiakirjaa.
- Kokonaiskuva on koordinoimaton ja jäsentymätön
 - Asiakirjojen suhde toisiinsa on määrittelemätön
 - Asiakirjojen suhde muuhun ohjausjärjestelmään on epäselvä (mm. hallitusohjelma, talousarvio, tulosohtaus)

Vaikutukset:

- Ei tiedetä kokonaisuutena, mitä strategiatasolla tavoitellaan ja miten tavoitteet vaikuttavat toimintaan.
- Yksittäisen strategian linjaukset hukkuvat "viidakoon".
- Resursseja haaskaantuu valmisteluun, päällekkäiseen työhön ja strategioiden ohjaus voi olla keskenään ristikkäistä.

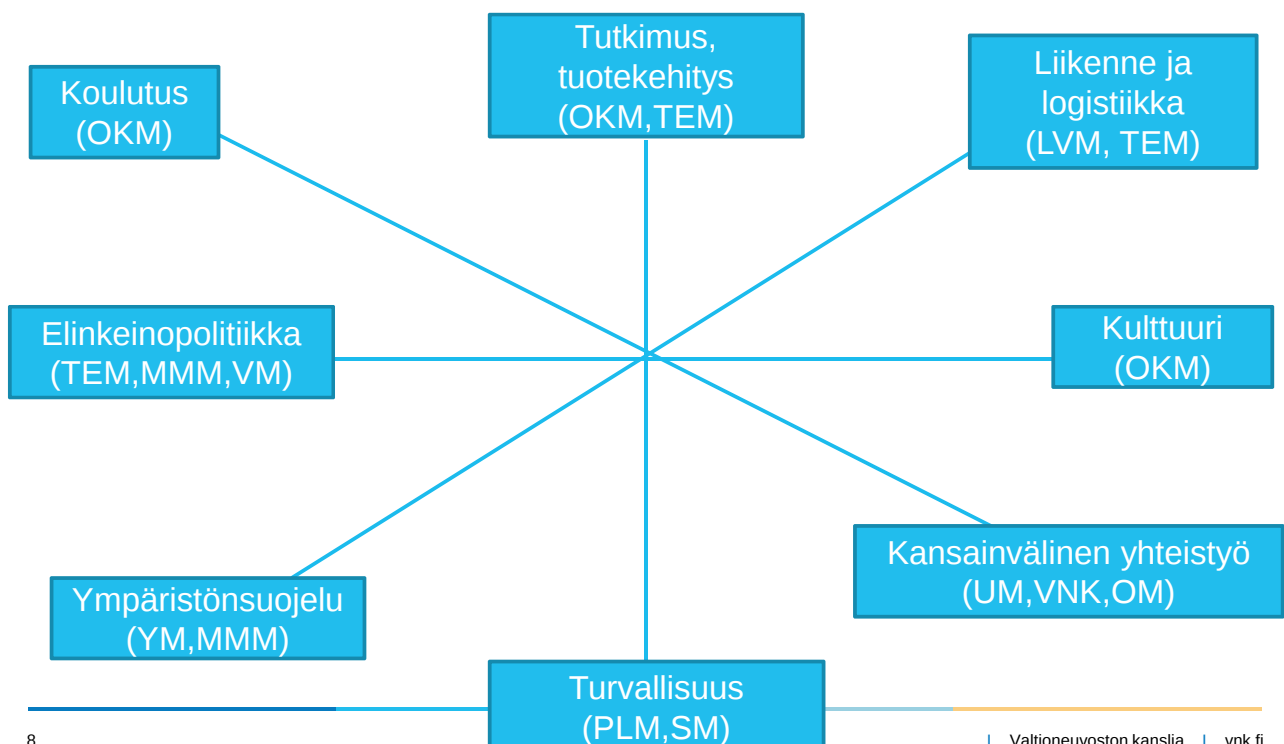
Miksi tehtailemme strategioita ja linjapapereita?

- Strategista pohdintaa tarvitaan, jos uusi asia ei löydy paikkaansa kokonaisuudessa
- Usein strategioita syntyy kuitenkin "väärin perustein"
 - Sijaistoimintona, kun ei oikein tiedetä mitä pitäisi tehdä
 - Näennäistuotoksena, kun halutaan näyttää uutterilta ja aikaansaavilta
 - "Edes jonkinlaisena" edistysaskeleena, jos asian on oikeasti kiistanalainen eikä ristiriitaa pystytä ratkaisemaan
 - "Siihen ei tarvita rahaa"
 - Strategia nostaa asian statusta

Strategiaviidakon karsinta – ajatuksia OHRA-hankkeesta

1. Hallitusohjelmasta ja hallituksen toimintasuunnitelmasta aito kansakunnan strategia
2. Hallituksella on yksi yhteensovitettu strategiaprosessi, joka
 - Osoittaa selkeät hallituksen prioriteetit
 - Yhteensovittaa resurssien kohdentamisen ja sisältötavoitteet
 - Vahvistaa poliittisen johdon ja virkamiesjohdon vuorovaikutusta
3. Oletusarvoisesti kaikki strategiat lakkaavat vaalikauden vaihtuessa.
4. Strategioiden voimassaolotilanteen tarkistus tehdään osana hallituksen toimintasuunnitelmaprosessia ja uusista strategioista päätetään erikseen
5. Kaikkien strategioiden tulee johtaa tekemiseen (eli kytkeytyä toiminnan suunnitteluun ja tulosohtjaukseen).

Kansallinen meristrategia

Miten muutos tehdään

- Vaatimukset paradoksien käsittelylle
 - Luottamus
 - Yhteinen tilannekuva ja paradoksien määrittely
 - Vuoropuhelun, -vaikutuksen ja yhteistyön kulttuuri
 - Kyky synnyttää yhteistä sitoutumista
 - Aikaa
 - Luovia räätälöityjä ratkaisuja

